

Oslo kommune

Utdanningsetaten

Edvard Munch videregående skole

Argumenter for Fremmedspråk som fortsatt fellesfag

Innspill til Liedutvalget fra fremmedspråkseksjonen ved Edvard Munch videregående skole i Oslo

Vi, språkseksjonen ved Edvard Munch videregående skole i Oslo, viser til Liedutvalgets høringsdokument om fremmedspråkopplæring og skriver for å argumentere for hvorfor fremmedspråkene fortsatt bør forbli obligatorisk fellesfag på alle studieforbereende studieprogrammer i videregående opplæring. Videre mener vi elever ved yrkesfaglige utdanningsprogrammer bør gis mulighet for å ta fremmedspråk som valgfag, om de ønsker det.

Liedutvalget stiller spørsmål ved hvorvidt kravene om obligatorisk fremmedspråk fra reformene R94 og K06 fortsatt har gyldighet. Vi er av den oppfatning at fremmedspråk stadig er et av de nøkkelementene som trenges for å styrke Norges rolle i Europa og ellers i verden. Norge, sammen med andre land, befinner seg i et veikryss når det gjelder klimaspørsmål, fremtidige behov på arbeidsmarkedet og bygging av en bærekraftig velferdsstat. I dette veikrysset spiller videregående skoleopplæring en viktig rolle for å hjelpe og forberede fremtidige elever og borgere på å takle en stadig skiftende, globalisert og komplisert verden.

Under punkt 4.1. av Liedutvalgets redegjørelse (NOU 2018: 15, 49) beskriver utvalget selv utviklingstendenser som må møtes internasjonalt/globalt. Kompetansene om samarbeid og kommunikasjon nevnes gjentatte ganger i samme dokumentet (eksempelvis NOU 2018: 15, 63). Også Ludvigsenutvalget pekte ut både kompetansen i å kommunisere og kompetansen i å samhandle som viktige i fremtiden, og poengterer at i norsk skole praktiseres bred forståelse

**EDVARD
MUNCH
VGS**

Utdanningsetaten

Edvard Munch
videregående skole

Besøksadresse:

Ullevålsveien 5, 0165 OSLO

Postadresse:

Postboks 6600, St.Olavs plass

0129 Oslo

Telefon: 22 60 65 00

EdvardMunchVGS@ude.oslo.kommune.no

<https://edvardmunch.vgs.no>

av språkfagene slik at det tenkes både språkferdigheter og språk- og kulturkunnskap. (NOA 2014:7)

Nedenfor redegjør vi i mer detalj hvorfor vi mener fremmedspråk dekker kompetanseområdene og spiller en svært viktig rolle i fremtidig samfunnsutvikling.

For det første har språk instrumentell nytte, dvs. at å dyrke fram språkkompetanse gir fortrinn i internasjonal handel og styrker konkurranseevnen i et globalt marked. Det at elevene også lærer et fremmedspråk på skolen, gjør dem bedre rustet til å skulle lære et nytt språk når de vil ha behov for det i fremtiden. Videre, som Liedutvalget poengterer, blir kommunikasjon og samarbeid mer og mer sentrale i et globalt arbeidsliv. (NOA 2018:15, 63). Også Ludvigsenutvalget nevner at i fremmedspråkopplæringen er nettopp det interkulturelle aspektet trukket inn i sterkere grad enn før, noe som styrker denne instrumentelle nytten.

For det andre gir språkopplæring bedre evne til å sette seg i andres sted og tanker, og utvikler dermed empati og kulturell forståelse, samtidig som det flerspråklige styrker en rekke mentale ferdigheter. Disse er vesentlige elementer i skolens samfunnsoppdrag og dannelsesoppdrag, som er å bygge gode medborgere som har forståelse og respekt for andres meninger. For å ivareta norsk demokrati og medborgerskap trenger vi at fremtidige elever lærer disse egenskapene som fremmedspråkopplæring kan styrke. I fremmedspråkopplæringen nå er språk og identitet sterkt knyttet sammen og forståelse for andres identitet er en selvfølgelig del av dette. Liedutvalget kaller dette Livskompetanse (NOA 2018:7, 63).

For det tredje er fremmedspråk som fellesfag det faget der det er lettest å oppnå dybdelæring. Ifølge definisjonen til Udir er dybdelæring "å lære noe så godt at du forstår sammenhenger og kan bruke det du har lært i nye situasjoner". Vi mener at fremmedspråk nettopp er en øving i å lære å kommunisere med nyttige og vellykkede strategier som man kan

dra nytte av i mange andre fag som samfunnsfag, engelsk, norsk, religion, historie, osv. Å lære seg språklige strukturer er også en øving i "drilling" og mengdetrening, som er nyttig i realfagene. Når det gjelder de kreative fagene er fremmedspråk også nyttig å ha siden elevene lærer gjennom varierte undervisningsmetodene som drama, rollespill, samarbeidslæring, interaktiv læring, «learning by doing», og bruk av visuelle virkemidler.

For det fjerde viser studier at fremmedspråkinnlæring bidrar til en bedre evne til å konsentrere seg og håndtere motstridende informasjon i daglige gjøremål. Det er påvist at flerspråklighet forbedrer både analytiske og kreative ferdigheter, og at det å lære et nytt språk også styrker hjernen ved kognitive prosesser. Fremmedspråkopplæring fungerer som et «kognitiv reserve» som hemmer visse former for forfall i kognitive funksjoner når man blir eldre. Språk er en investering for livet med gunstige konsekvenser for hjernen: når man tar beslutninger, forhandler, prioriterer og tar andre menneskers perspektiv. Studier ved SSB viser at Norges befolkning stadig eldes (dette er også nevnt av Liedutvalget), så det betyr at fremmedspråkopplæring vil være et gunstig instrument for å forsinke den kognitive famlende prosess.

For det femte mener vi fremmedspråk skal utgjøre et strengt krav til alle elevene som en del av det å være studieforbereid. For yrkesfaglige elever som får studiekompetanse ved påbygging eller for de voksne ved 23/5 regelen, kan dette bety, for eks, at kun nivå 1 ved språket blir kravet. Videre kan både motivasjonen for faget og gjennomføringsprosenten økes ved å endre noe av innholdet i læreplanen, samt endre eksamensformen slik at det i enda større grad er basert på kommunikasjon, kreativitet og praktisk tilnærming til språket. Det som er veldig positivt nå er at arbeidet som gjøres med Fagfornyelsen viser at disse punktene blir ivaretatt. Det er stor reformvilje og innovasjon i de læreplanforslagene i fremmedspråk som har høringsfrist 18.06.2019.

**EDVARD
MUNCH
VGS**

Utdanningsetaten

Edvard Munch
videregående skole

Besøksadresse:

Ullevålsveien 5

Postadresse:

Ullevålsveien 5,
0650 Oslo

Telefon: 02 180

edvardmunchvgs@ude.oslo.kommune.no

www.edvardmunchvgs.no

Org.nr.: 976820037

Oppsummert ville det vært merkelig hvis Liedutvalget konkluderer med å gjøre fremmedspråk valgfrie når de tydelig går imot både kompetanser som utvalget selv har utpekt som essensielle for fremtidens skole, på samme måte som Ludvigsenutvalget gjorde noen år tilbake. Dette ville også stride mot utviklingen i Europa for øvrig. Europarådet har vært tydelig i sine offisielle anbefalinger om flerspråklighet og språklæring. Nylig konkluderte EU-kommisjonen faktisk at "currently Member States are not making enough progress towards the goal agreed at the Barcelona European Council in 2002 calling for further action to teach at least two foreign languages from a very early age". (European Commission: Proposal for a council recommendation on a comprehensive approach to the teaching and learning of languages, 2018, gjengitt 04.06.2019 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0272&from=EN>)

På bakgrunn av alle disse argumentene mener vi på EVG at fremmedspråkopplæring bør forbli en grunnpilar og et fellesfag i en fremtidsrettet videregående opplæring. Fremmedspråkopplæring er viktig for alle elevene og er et likeverdig fellesfag som alle de andre fellesfagene. Norge som nasjon har ikke råd til å miste fremtidige, språkkompetente og kyndige medborgere som kan snakke et tredje språk, annet enn norsk og engelsk.

Oslo, 04.06.2019

For fremmedspråkseksjonen ved Edvard Munch vgs

Riikka Nilsson
Avdelingsleder språk

Clélia Elster
Fagkoordinator språk

**EDVARD
MUNCH
VGS**

Utdanningsetaten
Edvard Munch
videregående skole

Besøksadresse:
Ullevålsveien 5

Postadresse:
Ullevålsveien 5,
0650 Oslo

Telefon: 02 180

Org.nr.: 976820037

edvardmunchvgs@ude.oslo.kommune.no
www.edvardmunchvgs.no